

УДК 658.14

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Студ. А. Чернота, гр. МгФБ-1-17
Науковий керівник доц. Т.Е. Беялов

Київський національний університет технологій та дизайну

Метою і завданням статті є узагальнення теоретичних положень щодо сутності фінансово-економічної безпеки, її складових та напрямів забезпечення.

Об'єкт та предмет дослідження. Система моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства є об'єктом дослідження.

Методи та засоби дослідження. В ході дослідження використовувалися такі методи пізнання, як: порівняльний, синтезу, аналізу, метод індукції та емпіричний.

Результати дослідження. У ринкових умовах господарювання підприємство, як відкрита система, функціонує у складному зовнішньому середовищі, що характеризується нестабільністю та постійною динамікою. Таке середовище змушує керівництво швидко адаптуватися до нових умов, потребує знання законів розвитку та пошуку шляхів виживання в ринковій економіці, врахування чинників невизначеності та нестійкості економічного середовища.

Найважливішими факторами, що впливають на фінансово-економічну безпеку підприємства, є ступінь досконалості законодавчої бази, рівень оподаткування, доступ на світові ринки збуту, інвестиційна привабливість регіону, держави. Насамперед, економічна-безпека підприємства залежить від економічної безпеки держави, регіону, адже ґрунтується на їхньому фінансовому, сировинному та виробничому потенціалі, перспективах розвитку. Наявність багаторівневої концепції економічної безпеки господарюючих суб'єктів усіх рівнів дає можливість забезпечити передбачуваність зовнішніх загроз підприємствам.

Економічній безпеці підприємства властивий подвійний характер: з одного боку, вона забезпечує можливість власного функціонування, з іншого — є частиною (елементом) економічної безпеки системи вищого рівня і суб'єктом, що забезпечує виконання функцій регіоном, державою. В перехідні періоди розвитку економіки домінуючими є дослідження макроекономічних аспектів економічної безпеки.

Сутність фінансово-економічної безпеки полягає в забезпеченні поступального економічного розвитку суспільства з метою виробництва необхідних благ та послуг, що задовольняють індивідуальні та суспільні потреби. Раніше усі питання, пов'язані із забезпеченням безпеки покладалися на державні органи. Останнім часом спостерігається відтворення системи безпеки, в якій провідна роль відводиться державі.

Фінансово-економічну безпеку підприємства можна трактувати, як:

— стан захищеності усіх систем підприємства при здійсненні господарської діяльності в певній ситуації;

— стан всіх ресурсів підприємства (капіталу, трудових ресурсів, інформації, технологій, техніки, прав) та підприємницьких здібностей, при якому можливе найефективніше їх використання для стабільного функціонування і динамічного науково-технічного та соціального розвитку, здатність запобігати або швидко нівелювати різні внутрішні та зовнішні загрози;

— сукупність організаційно-правових, режимно-охоронних, технічних, технологічних, економічних, фінансових, інформаційно-аналітичних та інших методів, спрямованих на усунення потенційних загроз та створення умов для забезпечення ефективного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності відповідно до їхніх цілей та завдань;

— стан соціально-технічної системи підприємства, котрий дає змогу уникнути зовнішніх загроз і протистояти внутрішнім чинникам дезорганізації за допомогою наявних ресурсів,

підприємницьких здібностей менеджерів, а також структурної організації та зв'язків менеджменту.

Фінансово-економічна безпека підприємства є складною системою, яка включає певний набір внутрішніх характеристик, спрямованих на забезпечення ефективності використання корпоративних ресурсів за кожним напрямом діяльності. Таким чином безпеку варто розглядати через призму її функціональних складових, що дозволяє: здійснювати моніторинг чинників, які впливають на стан як функціональних складових, так і фінансово-економічної безпеки загалом; досліджувати процеси, які здійснюють вплив на забезпечення фінансово-економічної безпеки; проводити аналіз розподілу і використання ресурсів підприємства; вивчати економічні індикатори, що відображають рівень забезпечення функціональних складових; розробляти заходи, які сприятимуть досягненню високого рівня складових, що призведе до посилення фінансово-економічної безпеки підприємства загалом. Головна мета управління фінансово-економічною безпекою – забезпечення найефективнішого функціонування, найпродуктивнішої роботи операційної системи та економічного використання ресурсів, забезпечення певного рівня трудового життя персоналу та якості господарських процесів підприємства, а також постійного стимулювати нарощування наявного потенціалу та його стабільного розвитку.

Висновки. Підприємства постійно знаходяться під впливом внутрішніх та зовнішніх загроз, які безпосередньо впливають на їх фінансово-економічну безпеку та здатні створити фінансову кризу. Тому тема «фінансово-економічна безпека» є актуальною темою дослідження, які пов'язані із визначенням сутності фінансово-економічної безпеки та обґрунтування шляхів її забезпечення.

Ключові слова: фінансово-економічна безпека, фінансова безпека, загрози, управління, захищеність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И.А. Бланк. – К. : 2004. – 784 с.
2. Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.
3. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Т. Г. Васильців, В. І. Волошин, О. Р. Бойкевич [за ред. Т. Г. Васильціва]. – Львів : Видавництво, 2012. – 386 с.
4. Васильчак С. В. Управління фінансовою безпекою підприємства / С. В. Васильчак, Н. В. Процикевич // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.18. – С. 151-153.
5. Д'яконова І. І. Ресурсно-функціональний підхід у дослідженні фінансової безпеки підприємства та корпоративного управління / І. І. Д'яконова, Ю. М. Петренко // Бізнес ін-форм. – 2013. – № 2. – С. 188-193.
6. Єрмошенко М. М. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство: наукова монографія / М. М. Єрмошенко, К. С. Горячева. – К. : НАУ, 2010. – 232 с.
7. Мойсеєнко І. П. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посіб. / І. П. Мойсеєнко, О. М. Марченко; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів : [б. в.], 2011. – 380 с.
8. Нусінова О. В. Оцінка фінансової безпеки підприємств: монографія / О. В. Нусінова.
9. – Кривий Ріг : Діоніс, 2011. – 189 с.
10. Основи формування економічної безпеки України: колективна монографія / за заг. ред. І. П. Мойсеєнко. – Львів : СПОЛОМ, 2011. – 208 с.
11. Статистична інформація // Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
12. Теоретико-методичні та прикладні засади забезпечення фінансово-економічної безпеки: монографія / за ред. д.е.н., проф. А. В. Череп. – Запоріжжя : ЗНУ, 2013. – 311 с.
13. Фінансова безпека будівельних підприємств: монографія / Ю. М. Воробйов, О. І. Воробйова, О. Г. Блажевич ; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Сімферополь : АРІАЛ, 2013. – 179 с.
14. Формування фінансової безпеки підприємства: монографія / О. В. Родіонов [та ін.] ;
15. Луган. нац. аграр. ун-т. – Луганськ : Ноулідж, 2011. – 247 с.